

Nieuwsbrief nr. 25 (maart 2008)

Lezingen

Volgende lezing: 10 maart 2008 vanaf 20.00 uur in de Chr. Geref. Kerk, Hoge Gouwe 141 over 'Lopen loutert'. Een pelgrimstocht naar Santiago de Compostela vanuit Gouda.

Spreker van deze avond, de heer Jos van Kersbergen, is al 38 jaar timmerman. Hij heeft vele panden in de Goudse binnenstad gerestaureerd. Hij schreef een dagboek over zijn tocht, getiteld 'Als een rijke bundel aan het leven toegevoegd' (dit boek is te koop voor € 25,00). Daarnaast houdt hij lezingen, zoals op 10 maart a.s. over zijn pelgrimstocht van Gouda naar Santiago de Compostela. Van Kersbergen: "Ook de lange voettocht begint met de eerste stap. Dat is de beslissing om op pad te gaan. Om het vertrouwde achter je te laten, om maar te zien wat er op je afkomt. Om pelgrim te worden, want als wandelaar ga je op pad. Langs de 'camino' wat de 'weg' betekent. En 'pelgrim', afgeleid van het Latijnse woord peregrinus of vreemdeling, word je onderweg. Stap na stap gaan in oude sporen en stap na stap loslaten. Ont-moeten, ont-haasten, thuis in de wonderse wereld, klein... heel klein in het geheim van de stilte."

Verslag vorige lezing

Op 28 januari 2008 hield Antoine Verschuuren een lezing over Gouds plateel. Overigens verwijst de naam 'Gouds plateel' inmiddels niet meer alleen naar een bepaald type aardewerk uit Gouda, maar naar een veel breder assortiment van aardewerk. Het is vooral internationaal als Gouda Pottery een verzamelnaam geworden voor beschilderd aardewerk uit Nederland in de eerste helft van de twintigste eeuw. Er was in de Goudse kranten én op Radio Gouwestad aandacht besteed aan de aankondiging van de lezing. Verschuuren is plateelverzamelaar en co-auteur van publicaties over de E.S.K.A.F., Porceleinfabriek De Kroon en Henri Breetvelt. Veel mensen hadden aardewerk meegebracht, dat door Verschuuren werd besproken.

TV Gouwestad

Onze voorzitter, Nico Habermehl, is regelmatig te zien op TV Gouwestad. Het is de bedoeling dat er uiteindelijk zeven à acht afleveringen gemaakt worden over niet-alledaagse onderwerpen uit Gouda's verleden, onder de noemer 'Verrassend Gouda'. De eerste aflevering, te zien in december 2007, had als onderwerp 'Belgen in Gouda'. De tweede aflevering, 'Beroemd in Gouda', werd begin januari uitgezonden. De derde aflevering ging over het onderwerp 'Ziek in Gouda'. In de eerstvolgende Verrassend Gouda komt 'Werken in Gouda' aan de orde. Dit wordt uitgezonden tussen 2 en 8 maart. Hierna volgen in deze reeks de afleveringen 'Begraven in Gouda' en 'Oorlog in Gouda'. De uitzendingen zijn drie keer per dag te zien en wel van 10.30-11.30-, 19.00-20.00- en 22.30-23.30 uur.

Overigens heeft Nico Habermehl niet alleen een bijdrage geleverd aan TV Gouwestad, maar ook aan de KRO-radio. Hij heeft met Erika Mannink een wandeling gemaakt langs de plekken waar in het verleden de tien kloosters hebben gelegen. De uitzending was op 10 februari en is nog te beluisteren via www.katholiekederland.nl/zondagenzo/ontmoeten/2008.

Publicaties

Maandelijks verschijnt er een artikel van **die Goude** in De Krant van Gouda, in de reeks 'Rampzalig Gouda'. In februari werd ingegaan op Erasmus, die Gouda een ramp vond. En dat terwijl hij er waarschijnlijk geboren is. Het is mogelijk dat Gerard, Erasmus' vader, priester was toen Erasmus werd geboren. Voor Erasmus vormde zijn onwettige geboorte een obsessie, omdat het een smet wierp op zijn carrière (overigens werd in die tijd niet gesproken over een onwettig kind, maar over defectus natalis, een 'geboortedefect'). In het verlengde hiervan is het niet uitgesloten dat Erasmus ook zijn geboorteplaats Gouda wilde verdoezelen. In mei start een nieuwe reeks artikelen over de historie van Gouda. Deze artikelen gaan over verloren gegane bedrijfstakken in Gouda.

Tidinge

In de volgende Tidinge wordt aandacht besteed aan een aantal mensen uit de geschiedenis van Gouda:

- *Andries van Wijnbergen was in de Tweede Wereldoorlog betrokken bij het vervaardigen, verspreiden of lezen van illegale lectuur, werd verraden en kwam in handen van de Duitse*

Sicherheidsdienst

- *Willem Sanders werd in 1891 geboren als zoon van een pontjesbaas. Hij behoorde tot de oprichters van voetbalvereniging Gouda en hanteerde met grote vaardigheid de scheidsrechtersfluit. Via de arbeidersbeweging kwam hij in de gemeentepolitiek. Kleinzoon Hans Sanders beschrijft in zijn bijdrage hoe Sanders tijdens de Tweede Wereldoorlog als wethouder in functie bleef, hetgeen hem na de oorlog zeer kwalijk werd genomen*
- *Toen Pieter Dirk Broer veertien jaar was - dat was in 1928 - ging hij al aan de slag als plateelschilder. Naar eigen schatting heeft hij in zijn lange werkzame leven ongeveer een miljoen stenen klompjes beschilderd met een molentje*

Daarnaast bevat de Tidinge een verslag van het onderzoek dat vijftien leerlingen van de Goejanverwelleschool deden naar de bewoners, eigenaars, enzovoort van een aantal panden in de Goudse binnenstad. Verder wordt ingegaan op de enquête die is gehouden onder de lezers van de Tidinge. Het is de laatste Tidinge onder hoofdredactie van Jan Kompagnie. Het bestuur van **die Goude** bedankt Jan, mede langs deze weg, voor zijn jarenlange inzet!

Ledenwerving

De ledenwerfactie vanaf 1 augustus tot 31 december 2007 ging gepaard met een welkomstgeschenk in de vorm van een boek hetgeen zo'n 40 nieuwe leden opleverde. Niet onverdienstelijk, maar minder dan vorig jaar. Vermoedelijk is dit te wijten aan het feit dat de Open Monumentendag samenviel met de Cultuurmarkt, waardoor er veel minder belangstelling was bij de kraam van **die Goude**. Daarnaast kon de boekenmarkt in oktober helaas niet in de Agnietenkapel plaatsvinden, maar vond deze plaats in het stadhuis. Maar in totaal zijn er in het afgelopen jaar toch 78 nieuwe leden ingeschreven, waardoor de teller nu staat op 860 leden. Wilt u ook meedenken en/of -werken binnen Historische Vereniging **die Goude** en bent u nog geen lid? Zijn er binnen uw vrienden- en kennissenkring mensen enthousiast te maken voor **die Goude**? Schroomt u niet om contact op te nemen: info@diegoude.nl.

Contributie 2008

Binnenkort ontvangt u thuis een brief waarin het verzoek uw contributie voor 2008 te betalen. Zoals bekend bedraagt de contributie vanaf 2008 € 22,50.

Berichten uit het Historisch Platform

- *Terugkomdag goudologen en vervolgcursus:*
ruim 3 jaar geleden nam het Gouds Historisch Platform het besluit om in navolging van 's-Hertogenbosch te beginnen met een cursus Goudologie. Na twaalf zaterdagen 2 uur lang alles over de rijke (cultuur)geschiedenis van Gouda te zijn onderwezen en daarover een examen te hebben afgelegd, mag een cursist zich Goudoloog noemen. Inmiddels zijn dat er 200, waaronder 40 ambtenaren en eenderde van de gemeenteraad. Op 1 maart kwamen 125 Goudologen en hun docenten bijeen om over een aantal onderdelen te worden bijgespijkerd. Bijvoorbeeld over het gebruik van Goudanet als bronmachine. Na afloop werden de Goudologen toegesproken door de cursusleiding van Boschlogie in de personen van Nort Lammers en Jac. Biemans. Zij waren zeer verrast over het voorspoedig opgroeien van hun "platkeind". Tijdens de terugkomdag was **die Goude** met een informatiestand aanwezig, en kon weer verschillende 'goudologen' inschrijven als lid van onze vereniging.
- **Open Monumentendag en Cultuurmarkt in 2008:** in 2008 valt Open Monumentendag op 13 september. Het Historisch Platform heeft zich namens de deelnemende organisaties - waaronder **die Goude** - sterk gemaakt om dit jaar de cultuurmarkt niet weer opnieuw te laten samenvallen met de Open Monumentendag. In 2007 is immers gebleken dat deze samenvoeging ten koste gaat van de belangstelling van het publiek voor de kramen van de amateurverenigingen op cultureel en cultuurhistorisch terrein. De organisatie van deze evenementen is in handen van de Stichting Marketing Gouda. We hopen dat binnenkort een voor ons positief besluit wordt genomen, zodat de cultuurmarkt weer de aandacht krijgt van het Goudse publiek die deze activiteit verdient.

Berichten uit andere organisaties

Sinds juni 2007 is de site <http://www.geschiedenisvanzuidholland.nl/> online. Sinds 20 december

zijn de vele duizenden foto's uit de streekarchieven van Midden-Holland en Rijnlands Midden ook via deze site beschikbaar. Via een zoekfunctie zijn alle bestanden toegankelijk. De beeldbank beslaat de gemeenten Bergambacht, Gouda, Krimpen aan den IJssel, Moordrecht, Nederlek, Nieuwerkerk aan den IJssel, Ouderkerk, Schoonhoven, Vlist, Waddinxveen, Zevenhuizen-Moerkapelle, Alphen aan den Rijn, Jacobswoude, Nieuwkoop en Rijnwoude.

Contacten met de gemeente

Uit de enquête betreffende vorm en inhoud van de Tidinge blijkt dat veel leden geïnteresseerd zijn in de wijze waarop het bestuur van onze vereniging met de gemeente in overleg treedt. En uiteraard wil men dan weten welke resultaten dit overleg vervolgens heeft. Omdat het bestuur u daar graag over wil informeren, is besloten dat u voortaan per (digitale) nieuwsbrief zo goed mogelijk op de hoogte wordt gehouden over dit overleg en de resultaten die dat heeft. Het standpunt van **die Goude** over het cultureel centrum wordt - via het Platform Binnenstad en haar randen - meegenomen naar de gemeente. De gemeente wil het cultureel centrum vestigen in het Raoul Wallenberg-plantsoen. De bezwaren tegen dit plan zijn divers. De bewoners vrezen de verkeersstromen in dit oudste en moeilijk begaanbare deel van de binnenstad. De omgeving is heel kwetsbaar. Het vergt een grote terughoudendheid en hoge kwaliteit van architectonische plannen, maar er bestaan gezien het door de gemeente gereserveerde budget grote bedenkingen of dit wel haalbaar zal blijken. De Historische Vereniging **die Goude** staat positief tegenover het streven om meer culturele activiteiten binnen de singels te situeren om het centrum levendig te maken en het cultureel karakter van Gouda te versterken. Maar dat betekent niet dat er op deze schaal geconcentreerde nieuwbouw zou moeten komen in dit historisch gezien meest interessante en mede daardoor ook meest kwetsbare deel van de Goudse binnenstad. Een spreiding van de culturele activiteiten over de binnenstad is een optie die zeker ook onderzocht moet worden en die de culturele levendigheid van het stadscentrum alleen maar zal vergroten. Wellicht kunnen de activiteiten mede worden ondergebracht in de vele leegstaande gebouwen die nog geen bestemming hebben gekregen.

Agenda 2008

- 10 maart lezing Pelgrimstocht Gouda-Santiago de Compostela maart-augustus 2006 door Jos van
- 5 - 6 april museumweekend
- 21 april jaarvergadering en 3D fotopresentatie van oud-Gouda
- 19-23 mei reis naar Harzgebergte Duitsland
- 2 juni lezing De Vivarais. Het woelige verleden onder de stilte door Barbara Cook
- 24-27 juli Havenstaddagen
- 23 aug excursie naar Wijk bij Duurstede en Huis Doorn
- 9 sept lezing over het thema van Open Monumentendag: sporen. Door Leo Verhart
- 13 sept Open Monumentendag
- 13 okt lezing
- 18 okt excursie naar kasteel Amersoyen en Zaltbommel
- 24 okt waterconferentie
- 1 dec lezing mysterie Zwarte Piet door Frits Booy

Boekentafel

Elke zaterdag van 11.00 uur tot 15.00 uur staan vrijwilligers van **die Goude** op het bovenplein van het stadhuis aan de Markt klaar om u te ontvangen voor een rondleiding, de verkoop van boeken, of ontbrekende Tidingen. Ook is het mogelijk om periodieken, die uw bestuur maandelijks krijgt toegestuurd, in te kijken of eventueel mee te nemen.